

DÖBRENTEI KORNÉL
Gyalogtükék dicsérete

*Olykor, tudat-lohadt beteg,
 tompa magamba süppedek,
 esendőként és csüggeteg,
 szomjú lényem üdvért eped,
 a kedvem fakulva romló,
 lét- és halál-vágy közt lebeg,
 ám fölszítanak pincehelyek:
 borral lakott minden hordó,
 s mert, hogy onnan kiüzetett,
 hajléktalan Diogenész,
 váljék attól ő borongó,
 mámort dúsan, hol s mint tetéz.*

*Vigadnom vakmerőn lehet,
 mert, mint képzelet, a bátor,
 szőlők gyökér-horgonyáról
 kiszakadt s fölemelkedett,
 mint testből lélek, a Somló:
 mélyről kiáltó őselet,
 a magos Napot ostromló,
 tetszhalálalokból ébredett.*

*Gyalogtükék baka-sorsa,
 helyben járva is mindenik
 azúr távlatok vándora,
 de ezt a földet hirdetik,
 készen: hírét, nevét mentsék,
 amit védnek: életszentség.
 Folyik a menetgyakorlat,
 nem tűrnek kordont, karókat,
 lebírhatalan hadsereg,
 parancs: várívó hegymenet,
 a világ népmese-kerek,
 négy sarkáig vélük megyek,
 de nem mint elizzant salak –;
 bár mattért játszatik a sakk,
 s áldozható paraszt-gyalog,
 ám én tartalékot hagyok,
 és nem leszek olyan dőre,
 hordozóit Krisztus-vérnek,
 kik megküzdve végig érnek,
 lecseréljem királynőre.*

*A mámor fekete örvény,
 és megiszaplik a kehely,
 felrémlik Dunaszerdahely,
 s a szlovák-brutál nyelvtörvény*

*a magyar szó ellen törvén.
 S gyötret bánat, mert a Bánát
 – búzaként terem ott pribék –,
 szíviünk élesített gránát,
 ó, tús-végzetű Délvidék,
 hol testvéreink verik rég
 büntetlenül, Európa
 – szokása századok óta –,
 bambán bámul – idióta? –
 vagy okos, tudja, nem elég,
 éhhel érzi, nem, nem soha
 veszésünk irama, foka,
 mi visszaüt: a gyengeség,
 honi bitangság akarja,
 nyúvadjon a fajtánk sarja,
 szíviük helyén bankszéf dobog,
 ütemére öl a robot,
 s attól kódís Magyarország,
 hagyja, kincsét elorozzák,
 pénzkupecsek, s elődeik
 mocskos trükkjét erőltetik,
 pusztulásunk megokozzák,
 s végfeszítését a húrnak,
 – le csak a lovakat lövik? –,
 durván bőrünk alá túrnak,
 erszénye a kengurúnak
 szerényebb, mint ezek zsebe,
 vércsöppjeink belémúlnak
 uzsora-vad hitelekbe,
 verítékünk kamat rajta,
 és e banda csak behajtja,
 tűrjük ezt is fölelhajtva.*

*S védtelen a Kárpátalja,
 Isten malma, ördög malma,
 irgalmatlan kő porlasztja,
 riadóztat rég a bajra
 Egri Ferenc harangöntő,
 harangszóit jajjal töltő,
 s Kárpátokon kívül reked,
 akár, mint a Róma hangja,
 csúf csönd zápul gyepük felett,
 Csángóföld is odahagyva,
 mint a megtagadott gyerek,
 besorolva lelenc-sorba,
 mert anyja mostoha s condra,
 a Szentlélek most hol honol,*

robotol-é vagy rostokol?
 Vész el a lelkiismeret,
 sorvadt vérvonal a Szeret,
 és ahol a legkeskenyebb:
 szilaj veréshez derékszj,
 visszaütni nincs kard, se ij,
 Nagyisten, ha bírsz, most segilj!

Életfákból a diófás,
 egy lombja-üde agg alatt
 enyhül a gyötrő látomás,
 mert a kedvünk magost halad,
 komótosan jár a kancsó,
 de azért tudja, hova tart,
 telteti somlói juh fark,
 a vágy-szokrás, nászt-parancsló;
 majd rút valóság s szép ábránd
 egyesül egy dalban s átráng,
 hévet gerjeszt és hideg ráz,
 s mint feldíszített indóház
 várjuk, a lelkünk mávatag,
 holtvágányról kimozduljon
 egy pántlikás magyar mozdony,

amely Erdélyen áthalad
 és Gyimesbükkig eltalál,
 szívünkbe fűródva megáll,
 nem tárogató, vonatkürt
 szakad föl s tölt be percig űrt,
 zeng át a megrendült tájon,
 hogy a hiány jobban fájjon,
 elmosódottan, mint nevek
 korhad, süppeteg fejfákon,
 nesz kél, valami közeleg,
 zaj futamlik a sínpáron,
 távol-ködből kiszakadván
 hadtápként remény-maradvány
 jó, hozza egy kézi hajtány...

Fönt, derű-koronás Somló,
 mi, alant, tehetetlenül,
 most fenyegetőn ránk omló,
 mint kudarcunk, az örökölt,
 bénaságunk megszegyenül,
 borban árny csak mi föl-le jár,
 az álom megint összetört –:
 földhöz csattan minden pohár.

